

Cooperació

JULIOL - AGOST 2007

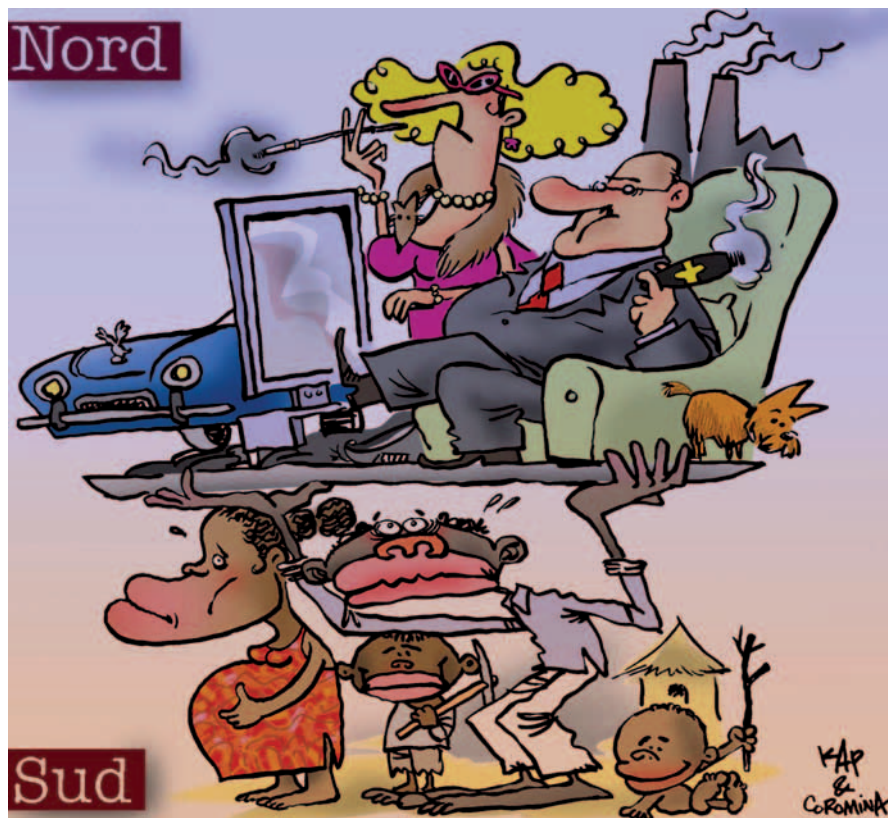
17

S. A. F. - ACCD

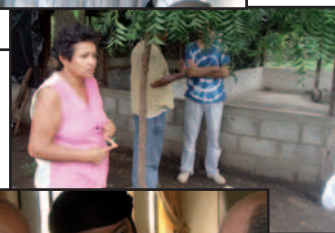
El Parlament aprova per unanimitat el nou Pla Director de Cooperació al Desenvolupament 2007 - 2010

LA VINYETA DEL MES

ÍNDEX

- 3 Editorial
- 4 En profunditat
- 6 Les notícies de l'Agència
- 8 Aproximació a
- 10 Àfrica subsahariana
- 12 Amèrica Central i Carib
- 14 Amèrica del Sud
- 16 Mediterrània
- 18 Pau i Acció Humanitària
- 20 Sensibilització
- 22 Breus
- 23 Cultura solidària
- 24 Ladenúnc!a

El Pla Director 2007-2010 comença a desplegar-se

El propassat 5 de juliol el Parlament va aprovar per unanimitat el Pla Director de Cooperació al Desenvolupament 2007-2010, que defineix les prioritats d'actuació de la Cooperació Catalana i estableix un escenari econòmic que significa un importantíssim increment dels recursos públics dedicats a l'ajuda oficial al desenvolupament (AOD). Un increment que multiplicarà per cinc el que la Generalitat dedicava l'any 2003 per aquest concepte i que farà possible que el 2012 assolim la fita del 0,7% dels tributs propis de la Generalitat, en el camí d'assolir el 0,7% del PIB de Catalunya destinat a la cooperació.

Quan el gener de 2006 iniciàvem un procés participatiu amb la incorporació de tots els actors per elaborar el principal instrument de planificació de la Cooperació Catalana no podíem preveure que aquest quedaria estroncat per una crisi política, una convocatòria anticipada d'eleccions i la constitució d'un nou govern. Aquest fet provocà que el text proposat el setembre de l'any passat no comptés amb la participació de les forces polítiques amb representació parlamentària i no disposés d'un escenari econòmic definitiu ni del vistiplau del Govern que l'havia d'aplicar. Durant aquests darrers sis mesos s'ha assolit un importat augment en el compromís financer, s'ha adaptat el text a la nova arquitectura administrativa de la Generalitat en aquest àmbit i el Parlament ha fet les seves aportacions. Cal dir també que les darreres incorporacions, tot i no modificar l'essència del Pla, han generat un debat intens amb la FCONGD sobre el paper que havien de tenir les ONGD en l'execució de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

Un any i mig després, podem afirmar que el Pla Director 2007- 2010 representa un salt endavant conceptual de la Cooperació Catalana. Un pla que referma el seu compromís amb els actors del Sud com a veritables protagonistes del seu propi procés de desenvolupament i que recull les aportacions dels diferents actors que finalment l'executaran: l'ACCD, els diversos departaments de la Generalitat, les organitzacions empresarials, els sindicats, els ens locals, les universitats i, molt especialment, les ONGD. Un Pla que reconeix la capacitat dels actors no governamentals en confiar-hi l'execució de més del 50% del pressupost de cooperació al desenvolupament de la Generalitat. Un Pla que, en definitiva, vol ser una eina útil per es persones que treballen en la construcció d'un món més just, solidari i en pau. El nostre agraïment i felicitació per la feina feta

Andreu Felip i Ventura

Director de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD)

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

Edita:
Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament
Departament de la Vicepresidència
Generalitat de Catalunya
Via Laietana, 14, 4a planta - 08003 Barcelona
Tel. +34 93 567 64 00 Fax: +34 93 567 64 07
Correu electrònic: accd@gencat.net
Web: www.cooperaciocatalana.net

Coordinadora de l'Àmbit de Comunicació	Anna Salvador i Alonso
Redacció	Sandra Arolas i Farré, Ferran Cívit i Martí, Eva Vicens Andrés i Dani Vilaró Donat
Col·laboradors / es	Equip tècnic de l'ACCD
Maquetació	Àmbit de Comunicació de l'ACCD
Impressió	Signes, disseny i comunicació, s. l.

Dipòsit legal: B-17309-2005
ISSN 1887 - 8830

En profunditat

Després d'un llarg procés de debat, el Parlament de Catalunya va aprovar el 5 de juliol el nou Pla Director de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya 2007-2010, i ho feia per unanimitat.

F. C. M. - ACCD

El Pla Director, que va ser presentat pel Vicepresident de la Generalitat, Josep-Lluís Carod-Rovira, i pel Director General de Cooperació al Desenvolupament i Acció Humanitària, David Minoves, és el principal instrument de planificació de la política de cooperació per al desenvolupament de la Generalitat i fixa per als propers anys el marc de referència i les prioritats d'actuació sectorials i geogràfiques, així com les modalitats i els actors de la Cooperació Catalana, determinant les capacitats i els recursos necessaris per a dur-les a terme.

Des de l'entrada en vigència de la Llei de Cooperació al Desenvolupament el 2001, la Generalitat s'ha dotat dels instruments que n'han de garantir l'eficàcia i la qualitat en totes les seves fases. Avui, la cooperació ha adquirit rang de política pública: compta amb una Direcció General de Cooperació al Desenvolupament i Acció Humani-

tària encarregada de la seva elaboració, una Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament creixent que gestiona i executa la major part de l'Ajut Oficial al Desenvolupament de Catalunya, i uns Departaments que avancen a diferents velocitats, però a bon ritme, en la seva aplicació coherent.

Ara que s'obre un nou cicle en la planificació de la Cooperació Catalana, és el moment de donar un salt quantitatiu i qualitatiu.

Quantitativament, l'escenari econòmic suposa un increment del 128% respecte als recursos que la Generalitat dedica actualment a l'ajut al desenvolupament. Els 130 milions d'euros de despesa previstos per a finals de mandat ens situen en el bon camí per assolir el 0,7% del PIB català el 2012 a la vegada que garanteixen el compliment del compromís expressat en la llei d'assolir el 0,7% dels tributs propis.

Qualitativament, reflecteix l'adopció d'una concepció de la cooperació transformadora, que aposta per la generació de capacitats al Sud i la promoció de lideratges autòctons capaços d'articular processos de desenvolupament endògens, sensibles a les particularitats de cada realitat; s'esforça en combatre les estructures que fomenten la distribució desigual dels recursos i del poder i, així, pren distància amb aquelles concepcions més assistencialistes que no troben al Sud als agents actius sinó a beneficiaris de béns i serveis del Nord.

Perquè si volem ser eficaços no podem treballar a tot arreu i la concentració en unes zones concretes permet que el nostre ajut assoleixi uns millors resultats, el Pla estableix com a geogràficament prioritari països com el Marroc, Palestina, Sàhara Occidental, Equador, Bolívia, Colòmbia, Nicaragua, El Salvador, Guatemala, Moçambic i Senegal, i com a preferents Algè-

El Parlament aprova per unanimitat el nou Pla Director de Cooperació al Desenvolupament

ria, Líban, Camerun, Gàmbia, Etiòpia, Brasil i Perú.

També proposa incidir en països en situació de postconflicte bèl·lic com els Balcans, l'Afganistan, el Timor Oriental; països sotmesos a bloqueig com Cuba o països en situació de greu vulneració dels drets humans.

A més, té en compte la llarga tradició catalana de solidaritat i en països en construcció, com Bòsnia-Herzegovina, Kosovo i Eritrea i en nacions sense estat com Txetxènia i Kurdistan.

Finalment, el Pla reconeix la pluralitat d'actors que conformen la Cooperació Catalana i aposta per potenciar-los i dotar-los de recursos per a millorar-ne la capacitat, com a un dels fets diferencials del model català, amb una societat civil vibrant i compromesa, i amb una forta tradició de lluita a favor d'un món més just.

Davant els canvis proposats en tràmit parlamentari, la Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament va fer arribar el seu malestar en relació al paper de les ONGD en el redactat final del Pla. Finalment, però, el text aprovat garanteix que

L'opinió dels diputats portaveus de la Comissió de Solidaritat del Parlament de Catalunya

Anna Figueras (CiU)

"Fa una passa important al recollir els criteris del sector, però discrepem en els criteris geogràfics"

Toni Comín (PSC-CpC)

"Mai com ara la Cooperació Catalana tindrà uns recursos tan elevats"

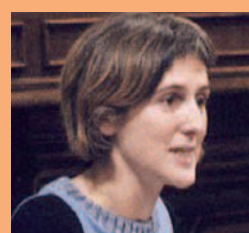
Anna Simó (ERC)

"Assumeix el lideratge del govern català pel que fa a cooperació al desenvolupament"

Rafael López (PPC)

"És un bon Pla, tot i que hi ha parts que no ens agraden"

Dolors Camats (ICV-EUiA)

"És un Pla transformador i radical perquè va a l'arrel dels problemes"

el 50% dels recursos seran executats per organitzacions de la societat civil, en especial ONGD.

El vicepresident presenta també el Pla Anual 2007

Dues setmanes després de l'aprovació del Pla Director, el Vicepresident del Govern va comparèixer de

nou davant de la Comissió de Cooperació del Parlament per tal de presentar-los les línies executives que regiran la Cooperació Catalana en aquest proper període i va aprofitar per anunciar que el Pla Anual de Cooperació 2007 serà presentat per a la seva aprovació el proper mes de setembre al Parlament de Catalunya

les notícies

Resolta la convocatòria 2007 de subvencions per a projectes

F. C. M. - ACCD

L'ACCD va resoldre a principis d'agost les convocatòries de projectes d'ONG de cooperació al desenvolupament, projectes de sensibilització, projectes de construcció de pau, projectes de foment de la participació al Fòrum Social Mundial i convenis d'acció humanitària

Enguany s'han concedit ajuts per valor de 9.341.300€ a un total de

160 propostes subvencionades, front a les 86 subvencionades l'any anterior. D'aquestes, 16 són dedicades a fomentar la participació d'entitats catalanes al Fòrum Social Mundial.

Cal dir, però, que encara resten pendents de resoldre dues convocatòries d'ajuts adreçades a les ONG per aquest any. En primer lloc la convocatòria de programes pluriennals de cooperació al desenvolupament, educació i sensibilització, gestió de riscos i prevenció de desastres, i de desarmament, desmobilització i reintegració (DDR) a la que s'esmerçaran 7.700.00 € per anualitat. En segon lloc, conjuntament amb el Departament d'Educació, la convocatòria de projectes d'elaboració, revisió i millora dels recursos pedagògics en l'àmbit de l'educació per al desenvolupament, a la que s'esmerçaran prop de 300.000 €

lupament, educació i sensibilització, gestió de riscos i prevenció de desastres, i de desarmament, desmobilització i reintegració (DDR) a la que s'esmerçaran 7.700.00 € per anualitat. En segon lloc, conjuntament amb el Departament d'Educació, la convocatòria de projectes d'elaboració, revisió i millora dels recursos pedagògics en l'àmbit de l'educació per al desenvolupament, a la que s'esmerçaran prop de 300.000 €

Relació de subvencions per a projectes d'ONG

Àrees	Projectes	Dotació
Àfrica subsahariana	24	1.715.000€
Amèrica Central i Carib	22	1.608.000€
Amèrica del Sud	15	1.017.000€
Mediterrània	21	1.660.000€
Construcció de Pau	29	1.500.000€
Sensibilització	29	600.000€
Acció Humanitària	4	1.200.000€
Fòrum Social Mundial de Nairobi	16	41.300€
Total	160	9.341.300€

de l'Agència

Els governs de Catalunya i el Marroc acorden la posada en marxa del programa Catalunya-Magrib

D. V. - ACCD

La consellera d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat, Carme Capdevila, va signar el 5 de juliol a Rabat un acord de col·laboració amb el ministeri de Desenvolupament Social i Solidaritat del Marroc per a la posada en funcionament del programa Catalunya-Magrib. Aquest programa pretén afavorir la integració social, cultural, econòmica i laboral dels menors residents a Tànger, com a alternativa a l'emigració.

El programa Catalunya-Magrib compta amb la col·laboració de

D. V. - ACCD

l'ACCD i de la Unió Europea i està executat per entitats com la Torna, l'Associació IBN-Batuta o el Casal

dels Infants del Raval. Té una durada inicial prevista de tres anys i un pressupost de tres milions€

L'ACCD dóna suport, un any més, a l'autodeterminació del poble sahrauí

E. V. - ACCD

El director general de Cooperació al Desenvolupament i Acció Humanitària de la Generalitat, David Minoves, i el director de l'ACCD, Andreu Felip, van participar el 15 de juliol a la manifestació que es va celebrar a Barcelona per reivindicar el dret a l'autodeterminació del poble sahrauí.

La participació a aquesta manifestació és un acte més de suport de l'ACCD al poble sahrauí. En aquesta línia, un cop més, l'ACCD va donar suport a la caravana solidària que cada any el poble català envia en

concepte d'ajut i aliments a la zona dels camps de refugiats de Tindouf.

El 21 de juliol, la 13 edició de la Caravana Solidària va sortir des del Parlament de Catalunya amb més

de 260 tones de material. Aquesta remesa està organitzada per l'Associació Catalana d'Amics del Poble Sahrauí (ACAPS) i compta amb el suport de l'ACCD, la delegació catalana del Front Polisario i altres entitats

Aproximació a

“Com deia en Lounès: sóc patriota de tots els pobles oprimits”

F.C.M. - ACCD

Quin és el motiu de la seva visita a Catalunya?

He estat convidada per l'associació Amazan de Barcelona per a donar a conèixer el cas dels amazics de la Cabília, exemplificat en l'assassinat del meu marit, el cantautor Lounès Matoub. A més, ens trobem amb la possibilitat que transcorrin deu anys (plaç per a la prescripció dels expedients judicials) i que el govern algerià inclogui l'expedient del meu marit entre el conjunt de crims no aclarits i que es pretén ocultar sota el mantell del fals procés de reconciliació nacional aprovat pel govern. En definitiva, tam-

bé busco suport per solventar el centenar llarg de morts no aclarits que hi va haver a la "Primavera negra" a la Cabília el 2001 i pel conjunt d'entitats civils de la zona que no cessen de reivindicar els seus drets culturals, polítics i identitaris.

Com es pot articular una nació de 25 milions de persones que està fragmentada geogràficament a tot el nord d'Àfrica?

Avui podem parlar d'identitat compartida amaziga. Som la nació autòctona del nord d'Àfrica, però cal reconèixer que és molt difícil articular diferents regions tan separades geogràficament i repartides en

molts estats al llarg de tot el Magrib.

Quina és la situació actual del poble amazic en els diferents estats on es troba present?

És molt similar en la gran majoria d'estats del Magrib, tot i que hi ha alguns avenços legals en alguns països. Hi ha pràcticament una nul·la inversió en educació, que només s'acostuma a fer en àrab. Les nostres llengua i cultura estan proscrietes en la gran majoria d'àmbits. La nostra llengua ha d'esdevenir també oficial, ja que únicament és considerada llengua nacional l'àrab. La llengua imposada és la porta de l'arabització total d'Algèria per a unificar el país sota els mateixos paràmetres. Per això, el moviment amazic s'ha rebel·lat contra això. A més, encara estem pendents d'una descentralització política que ens permeti exercir el dret a l'autodeterminació. En global, la situació és insostenible.

És visible el poble amazic allà on estan ubicats?

La situació està força negra, continua la lluita per obtenir els nostres drets. Cal recordar que hem ofert centenars de víctimes innocents per obtenir drets bàsics que encara no hem obtingut, i això inclou la llibertat. La llibertat és un valor suprem pel qual cal lluitar. Vam tenir ferits de mort que amb la seva

Nadia Matoub, vídua del cantautor amazic Lounès Matoub

sang van escriure la paraula llibertat. L'assassinat del meu marit és simbòlic. Molts s'ofereixen a morir com a màrtirs perquè diuen que es volen reunir amb en Lounes més enllà. Ara només podem protestar treballant cada dia i no participant a les eleccions, hi ha menys d'un 10% de participants a les eleccions com a forma de protesta. La situació és extremadament greu.

La Primavera Amaziga del 1980 a la Cabília va servir per fer-los visibles?

Sí, la resta de ciutadans algerians van ser conscients de la nostra existència i l'Estat ens va passar a considerar un actor polític. Però, sobretot va servir per a què els habitants de la Cabília guanyessin autoestima.

“Les nostres llengua i cultura estan proscrites”

Per què els estats han estat sempre hostils amb els amazics?

Als països no els hi convé. No ho volen reconèixer perquè els hi han ensenyat que estem al Magrib àrab i musulmà únicament. I que si reconeixen la nostra singularitat es desvincularan del Maxreq i no podran fer l'Umma Arabiya (la unió dels musulmans àrabs). Des del moment que es reconeix la llengua amazic consideren que deixen de ser àrabs.

Tenen vulnerats els drets humans els amazics?

Una mostra d'aquesta aversió i vulneració dels drets humans va ser la mort del meu marit. Va ser un pioner del moviment cultural amazic i un dels promotors de la Primavera Amaziga el 1980. Per això, ja el 1994 va ser segrestat uns dies per islamistes. Ell va ser assassinat el juny del 1998, teòricament per un comando dissident del Grup Islàmic Armat (GIA), quan tenia 42 anys. Però encara està tot pendent de ser aclarit. El dossier del meu marit es va arxivar fa sis anys sense haver-se fet justícia. I això inclou l'actitud de la gendarmeria que ha atacat amazics, disparant fins i tot per l'esquena. Hi ha una impunitat total dels crims d'Estat.

Va servir el seu sacrifici per a la causa?

Ell va ser un lluitador incansable contra l'arabització forçada a les escoles, de l'administració i dels mitjans públics. També repudiava qualsevol moviment islamista radical. La seva mort ha esdevingut el símbol de la lluita i el model per als joves amazics dels diferents països. Alhora, s'ha convertit en l'orientador dels drets de la dona, de la llibertat, de la democràcia i del dret a l'autodeterminació. Com deia ell: “sóc patriota de tots els pobles oprimits”. En ser model per a moltes lluites legítimes, no és estrany que a l'Estat francès hi hagi moltes places i carrers dedicats a en Lounes. La nostra lluita és universal i generalitzable.

Tradicionalment, la dona amaziga musulmana ha tingut més llibertat que les seves companyes de religió.

Actualment, l'islamisme s'ha convertit en una certa moda. Però, la dona amaziga viu l'islam amb certa distància, almenys pel que fa a la moralitat i a la vida personal. Molt sovint, els pares es neguen a què les seves filles portin mocador al cap perquè no és la forma de vestir local. La cultura amaziga és molt més que la religió musulmana. La visió local té preeminència enfront l'islam.

“Hi ha total impunitat dels crims d'estat contra els amazics”

Quina ha de ser la relació de Catalunya amb el poble amazic, quan la gran majoria dels novinyuts magribins pertanyen a aquesta cultura?

A vegades som invisibles als pobles que ens acullen. Ens veuen com a àrabs i això passa sovint a tot Europa. Conceben l'islam com a identitat quan només hauria de ser religió. Passa el mateix a l'Estat francès, on hi ha dos milions de cabilencs. El govern i el poble català ens ha de reconèixer com a amazics no com a àrabs, com a marroquins o algerians o similars. Per això cal encoratjar l'ensenyament de la llengua entre els amazics que han vingut cap aquí i afavorir els intercanvis. A més, el suport exterior a la nostra causa pot fer canviar la política dels estats magribins

Àfrica subsahariana

Sam: “Els primers actors de la lluita contra la pobresa són els immigrants”

F. C. M. - ACCD

L'ACCD i la Coordinadora d'Associacions Senegaleses de Catalunya (CASC) van signar al juliol un conveni de 41.000 euros per potenciar l'estructura de l'organització i, alhora, potenciar el codesenvolupament. CASC aplega actualment 17 associacions catalanes de ciutadans d'origen senegalès, algunes d'aquestes entitats actualment ja estan fent codesenvolupament i l'objectiu és que la coordinadora esdevingui un banc de projectes per actuar colze a colze la societat civil catalana i la senegalesa. En parlem amb el representant del CASC, Amadou Bocar Sam.

En què consisteix el conveni que heu firmat amb l'ACCD?

Des del 2001 ja estem col·laborant amb diferents àmbits de la Generalitat com la Secretaria per la Immigració i amb l'ACCD des de fa 2 o 3 anys. El 2005 i el 2006 ja es van fer projectes de sensibilització de la Coordinadora d'Associacions Senegaleses de Catalunya. Com que volem ser un pont entre el Senegal i Catalunya, hem de potenciar una relació estreta entre les institucions i la societat civil, tant aquí com a l'Àfrica. Per aconseguir-ho es necessita una estructura consolidada, sinó no podríem portar a terme projectes de codesenvolupament. El nostre objectiu és ser un

model a nivell africà i a nivell català. I el nostre soci de referència ha de ser l'ACCD.

Quina és la vostra visió del codesenvolupament?

Volem ser un actor actiu en cooperació, ja que els immigrants són els principals actors de desenvolupament. Són els primers actors de la lluita contra la pobresa. Tot immigrant sempre vol ajudar la seva comunitat d'origen, perquè sinó no hauria emigrat. El codesenvolupament sempre s'ha fet per part dels immigrants, encara que no s'havia teoritzat abans i s'havia fet sense l'ajuda d'ONGD. Nosaltres aportem proximitat al territori on s'incideix i fa que les relacions siguin més horitzontals i no tan verticals, no tan jeràrquiques. Som el pont natural entre comunitats.

Aquesta col·laboració facilita, alhora, la integració dels nous catalans?

Es tracta que la relació sigui bidireccional entre les parts i que no es mogui només en l'àmbit folclòric. Un immigrant quan arriba aquí porta una motxilla plena d'objectius personals com feina i habitatge, quan estan satisfetes aquestes ambicions aleshores pot dedicar-se plenament a la societat d'acollida. Personalment, em considero plenament ciutadà d'aquí, em sento català

F. C. M. - ACCD

El deute sempre pendent amb el continent africà

F. C. M. - ACCD

Gran part del continent africà viu al marge encara avui del que s'ha conegut com a fenomen de globalització o mundialització. Després de la superació de la gran majoria de dictadures i de conflictes bèl·lics, pràcticament tots han de fer front a enormes desigualtats que fan que els països africans ocupin el tram més baix de l'IDH (Índex de Desenvolupament Humà) en la gran majoria de facetes. A més, en els últims 20 anys cal sumar-hi la plaga de la sida, que no tan sols s'emporta vides i destrossa famílies, sinó que esquilma gran part dels recursos econòmics d'uns països depauperats.

El nou Pla Director contempla aquest greu panorama, tot contemplant com a element determinant el codesenvolupament a partir de les comunitats d'immigrants establertes a casa nostra i que provenen d'aquests territoris. Els membres s'aquests col·lectius són un bon pont per a la Cooperació Catalana.

Senegal

Antigament, els esclavistes van fer servir el Senegal com a punt de sortida per a la seva mercaderia: les persones. Avui, la situació ha canviat però encara ha de superar

molts reptes. L'extensa xarxa de comunitat de Catalunya per amb garanties gràvolupament. Aquefa que sigui considerat pel Pla Director com a país prioritari.

Moçambic

L'excolònia portuguesa és un dels països més pobres del món. La fi de la guerra que va enfrontar la Frelimo i la Renamo va donar esperança a la població. Però el flagell de la sida i les inundacions del 2000 han estat un fre per a l'arrencada del país. És, precisament, arran dels aiguats que nombroses entitats catalanes varen començar a fer acte de presència de manera significativa a la zona, consolidant després les seves intervencions en projectes de desenvolupament, especialment en l'àmbit sanitari. Durant els darrers anys, com a país prioritari, Moçambic ha esdevingut un dels principals països receptors de l'ajut català, només per darrera l'Equador.

Països Preferents

Camerun és un dels països a on la Cooperació Catalana té més tradició i té més força. Les entitats vinculades amb aquest país, fins i tot han creat una xarxa des de la qual intervenir amb més força. Disposa

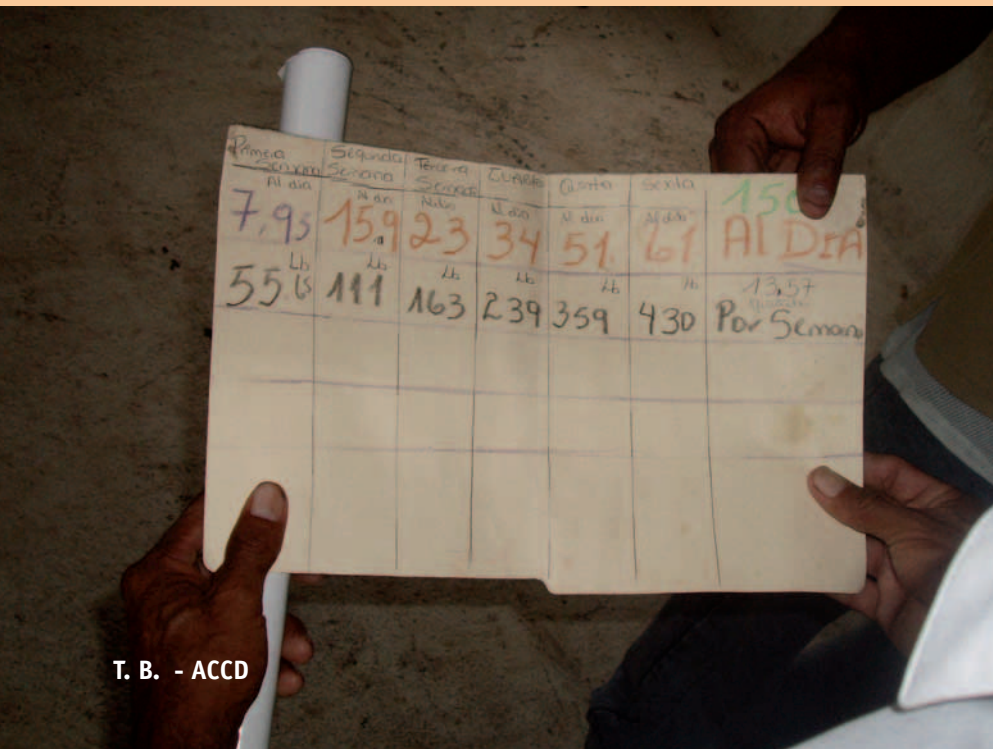
de recursos petrolífers i altres recursos naturals importants i d'una agricultura relativament diversificada, però això no és suficient per a poder redistribuir la riquesa i per alimentar amb garanties a tota la població.

Si hi ha un país que dins la ment occidental simbolitza la fam a l'Àfrica, aquest és Etiòpia. Les grans penúries dels anys 80 amb extremes sequeres i la inestabilitat política van mobilitzar molts recursos del Nord per paliar la fam i el patiment dels etiòps. Aquest país que amb prou feines va ser colonitzat no ha pogut solventar els greus dèficits que pateix. El fet de ser un dels països més grans, poblats i culturalment diversos de l'Àfrica fa que els reptes augmentin de manera significativa per a la Cooperació Catalana.

Gàmbia és la principal novetat com a país preferent. Aquest país envoltat per Senegal és l'origen d'una comunitat present de manera molt significativa a casa nostra, sobretot en algunes comarques catalanes, per tant permet crear accions de codesenvolupament en aquest país. Un cas a part seria el d'Eritrea. La situació de postconflicte vigent al país des de la seva independència d'Etiòpia empeny a la Cooperació Catalana a estar atent a la seva evolució

Amèrica Central i Carib

La cooperació, el pal de paller futur de l'agricultura

T. B. - ACCD

F. C. M. - ACCD

Els països del Sud generalment depenen de l'agricultura com a font primordial de subsistència, tant per a la pròpia alimentació com per ser una de les, sovint, úniques fonts d'ingressos a través de l'exportació de monocultius. Una de les opcions més viables de tirar endavant és potenciar la col·laboració dels diferents pagesos i ramaders a través de cooperatives per a poder ser competitius.

Un pagès associat amb altres pagesos pot tenir accés a més capital, més recursos i més coneixement compartit, així com més accés als mercats, que acaba beneficiant a tots els socis de la cooperativa. A Nicaragua, Cooperació tracta de promoure això amb l'ajut de CIPRES - Centro para la Promoción, la Investigación y el Desarrollo Rural y Social. El programa, subvencionat per l'ACCD, s'està aplicant des del 2005 i té vigència fins el 2007. S'han destinat els dos primers anys 250.000 euros cada un i enguany està previst uns 200.000. L'objectiu és la millora de les capacitats de producció i comercialització de 29 cooperatives, agrupades en una central de cooperatives, CECOMUN. Aquest programa té previst beneficiar a unes 800 famílies de Chacraseca i Lecheguagos

ACCD

Guatemala, Nicaragua i El Salvador concentren la solidaritat catalana

F. C. M. - ACCD

El Pla Director no ha variat gaire les prioritats geogràfiques a la zona de l'Amèrica Central i Carib en relació a l'anterior Pla (2003-2006), si bé ha concentrat els seus esforços en menys països. Cada país presenta unes particularitats pròpies, però cal tenir en compte que tots tres van viure una època bastant convulsa durant la dècada dels 80 del segle passat, amb guerres civils i democràcies tutelades. Fins ben entrats els 90 no es va entrar en una certa estabilitat política.

Aquesta història agitada no va permetre que aquests països es poguessin centrar en la lluita contra la pobresa i la inequitat. En aquesta regió no s'han contemplat països preferents, tot i que Cuba, al ser un país sotmès a un bloqueig econòmic, tindrà un tracte especial segons el Pla.

Guatemala, el més divers

El país del quetzal va viure la guerra més cruenta de totes als vuitanta. Centenars de milers de persones van ser assassinades. Segons els informes de la Comissió de la Veritat, més del 90% van ser executades per part de les forces armades o bé per paramilitars d'ex-

trema dreta. I d'aquests, la gran majoria eren la població maia autòctona, molts dels quals encara continuen desapareguts, com és el cas de la família de la premi Nobel de la Pau, Rigoberta Menchú. Per tant, bona part dels esforços del Pla Director en aquest país van destinats a recuperar la memòria històrica i a consolidar la reconciliació.

Aquesta població maia, conjuntament amb la mestissa, són la inmensa majoria de la població. Aquesta preeminència demogràfica no es tradueix en accés a la riquesa. El desenvolupament humà d'aquestes capes socials, majoritàriament pobres que viuen als suburbis de la capital o bé als altiplans com a camperols esdevenen la prioritat de la Cooperació Catalana.

Nicaragua, la democràcia consolidada

La revolució sandinista vigent vint anys enrere va donar pas a una democràcia que està plenament consolidada, tot i la situació d'extrema pobresa en que viu la major part de la població. Precisament, va ser el triomf de la revolució sandinista i la guerra amb la "Contra" d'extrema dreta la que va afavorir un llarg historial de cooperació de Catalunya amb Nicaragua, en especial pel

que fa a l'àmbit municipalista. La societat de casa nostra va descobrir a causa de la guerra la situació d'extrema pobresa imperant a Nicaragua i a altres països de l'Amèrica Central.

Superat el conflicte i consolidada la pau, ara els reptes del país passen per altres viaranyes. Però, igual que abans, amb el suport de la Cooperació Catalana.

El Salvador, el més desenvolupat

El país més petit de Centreamèrica és, alhora, el més industrialitzat sobretot gràcies a un sistema de maquiles i zones franques on els drets laborals i sindicals són pràcticament inexistents. La guerra civil que va finalitzar a principis dels noranta va deixar un llarg reguer de morts, però sobretot va deixar un llegat de violència molt important dins de la societat que avui continua, per exemple en el cas de les maras, bandes o tribus urbanes violentes on s'apunten molts joves salvadorencs.

La pobresa en la que viu bona part de la població, la manca de cohesió social i la cultura de la violència són reptes pendents de resoldre amb el suport de la Cooperació Catalana

Amèrica Sud

Desenvolupament sostenible per a petites comunitats camperoles equatorianes

F.C.M. - ACCD

Les parròquies (pedanies) de San Juan, San Bartolomé i Ludo (pertanyents als municipis de Sisgig i Gualaceo) són les beneficiàries directes del projecte integral que gestiona la Fundació Ajuda en Acció amb el suport de l'ACCD. Aquesta, a través d'un programa, finança l'execució de 750.000 euros en tres anys, del 2005 al 2007. Els destinataris són més de 2.500 famílies de parla quít-xua i castellana d'aquestes parròquies, que ahora estan dividits en 50 comunitats. Totes les comunitats estan formades bàsicament per camperols pobres. El programa es divideix en diferents àmbits a desenvolupar per igual durant tot el període d'execució.

Alfabetització per al progrés

Mitjançant tècniques radiades, audiovisuals i escrites es pretén augmentar el nivell instructiu, d'acord amb la realitat social i cultural del territori. En coordinació amb el Ministeri d'Educació i Direcció Provincial d'Azuay - Departament d'Educació Popular s'ha alfabetitzat a més de 800 persones a través de cursos i s'ha millorat l'ensenyament bàsic. A més, s'ha implementat un programa educatiu i comunicatiu

popular a través de mitjans de comunicació de masses, sobretot la ràdio. Això ha permès que s'hi sumin 20 comunitats més gràcies a l'abast de les ones.

Salut a través de les dones i les infraestructures

Les dones són les mantenidores de la higiene i la salut familiar al país del Sud, generalment. Per això, cal formar-les en la salut general i, sobretot, en la seva particular. En aquest sentit s'ha realitzat un programa de salut reproductiva amb visió de gènere. Pel que fa a les infraestructures, s'han millorat 2 sistemes d'aigua potable i 2 sistemes d'eliminació d'excretes amb readequació de les infraestructures. A més, aquesta obra ha anat acompanyada per la capacitació dels usuaris per a un bon ús i ahora per a garantir les fonts d'origen de l'aigua.

Potenciació de l'agricultura

L'increment de la productivitat agropecuària incideix amb aquest programa en 25 microempreses familiars, fet que també permet garantir la seguretat alimentària de 60 famílies i permetre així que generin excedent per al mercat. Part

d'aquesta acció s'ha fet a través de l'establiment d'una xarxa de rec als camps. A més, s'han desenvolupat models d'agricultura ecològica i també de turisme comunitari en dues comunitats.

Sostenibilitat i governança

S'ha desenvolupat un programa d'educació ambiental per als centres educatius al voltant dels boscos de Moya - Molón y Guarango. A més, s'ha dut a terme una repoblació vegetal en 20 comunitats i una protecció dels corredors biològics hídrics, que ahora afavoreix la preservació dels recursos per a l'agricultura. Tot plegat, ha vingut acompanyat de la implementació del Centre de Gestió Assessorament i Investigació Ambiental com un espai orientat a la defensa dels drets territorials col·lectius de les comunitats camperoles i indígenes de la regió. El conjunt de les accions del programa va englobat sota el paraigua de l'enfortiment dels diferents governs locals i ahora poder afavorir la participació de la ciutadania en els debats públics. El foment de les pràctiques de governabilitat democràtica permet garantir la viabilitat de les diferents accions endegades al conjunt de les 50 comunitats

Potenciant el desenvolupament de l'eix andí i construint la pau a Colòmbia

F. C. M. - ACCD

La part sud del continent americà sempre ha estat un espai preeminent per a les accions de la Cooperació Catalana. Per això, el Pla Director considera prioritaris els països i pobles de l'Amèrica del Sud, sobretot al ser un territori on tradicionalment Catalunya hi ha tingut o té especials relacions de caràcter històric, social, econòmic i migratori.

Al segle XIX, milers de catalans es van desplaçar per motius econòmics a aquest territori a fer fortuna, tot fugint de la pobresa. Molts van tornar després amb fortuna i van ser coneguts com a "indianos", però una gran majoria es van establir definitivament allí. Després de la Guerra Civil, van ser molts els països que van acollir refugiats catalans que fugien de la dictadura franquista. A causa d'aquesta presència, a Amèrica del Sud és un dels llocs del món a on la presència de Casals Catalans és més viva.

Avui, són aquests països els emissors de persones cap a Catalunya per a fugir de la pobresa. D'entre aquests països destaquen sobretot Equador i Bolívia, que són els que doten gran part del contingent de nous catalans procedents del continent americà. Precisament,

aquests dos països són considerats prioritaris per al Pla Director.

Aquests dos països, juntament amb Perú, són dels que tenen els índexs de desenvolupament més baixos del continent, en una escala que va del desenvolupament humà baix a mitjà-baix. A més, tots són països amb un endeutament elevat i amb unes poblacions autòctones força elevades i que, a més, han estat tradicionalment discriminades de tot tipus de poder polític i econòmic, accentuat amb les dictadures vigents durant molts anys en aquests països.

Per això, un tret distintiu d'aquest espai és la potenciació de la governança per fer sobirans del seu propi destí a la població originària del continent, en aquest cas sobretot quítxues i aimaràs, sense oblidar en cap cas les diferents i variades poblacions de les muntanyes andines i les selves amazòniques.

I, no cal dir, que els tres presenten similituds bastant grans pel que fa a les seves trajectòries polítiques, geogràfiques, culturals i també econòmiques. Ara bé, el major desenvolupament de Perú a diferents nivells fa que aquest sigui considerat només preferent, al contrari que els altres dos prioritaris.

Colòmbia

És el tercer país prioritari de l'Amèrica del Sud. Tot i les fortes desigualtats existents, la seva realitat ve marcada sobretot per un excés crònic de violència en diferents capes de la societat. Cal tenir en compte que el país viu en situació de conflicte armat des de fa dècades i que les guerrilles, l'exèrcit i els grups paramilitars continuen en acció a gran part del territori. El foment de la pau és la principal prioritat del Pla Director en aquest país.

Brasil

El país més extens i poblat d'Amèrica del Sud no s'escapa de cap dels dèficits vigents al continent. Sovint, a causa de les seves dimensions, el que fa és accentuar aquests dèficits. Les característiques de la nació brasilera fan que les desigualtats no siguin homogènies arreu del país i que sovint hi hagi un abisme entre els estats del nord i els del sud, molt més rics.

Per això, el Pla Director marca específicament que es prioritzaran geogràficament les zones del país amb percentatges més alts de pobresa i nivells de desenvolupament humà més baixos

Mediterrània

L'articulació política de la pluralitat nacional del Magrib

F.C.M. - ACCD

El 4 i 5 d'agost, la ciutat marroquina de Nador va acollir les jornades "Federalisme i autonomia al món i al Marroc" organitzat per la Confederació d'Associacions Culturals Imazighen del Nord del Marroc amb la col·laboració de l'ACCD. La identitat originària de gran part del Nord d'Àfrica vol articular-se amb estructures polítiques pròpies. Per això s'identifiquen els processos descentralitzadors com a part de l'aprofundiment democràtic i són imprescindibles per al desenvolupament de la seva cultura i d'aproximació del servei públic a la ciutadania.

La cultura amaziga era l'originària d'aquesta zona fins a l'arribada de la cultura àrab i musulmana. Des d'aleshores sempre ha estat superada a aquesta, tot i que ara comença un cert desvetllament que es tradueix en una visibilitat d'aquesta identitat. Una manera de fer-se visible és a través de l'autogovern com una primera opció de l'exercici del dret a l'autodeterminació o, com a mínim, com un reconeixement explícit de la plurinacionalitat i pluriculturalitat del Magrib, que sempre s'ha volgut presentar sota la pàtina homogeneïtzadora d'una única religió, la musulmana, i una única identitat, l'àrab. Aquest tarannà es va accentuar arran de la descolonització, quan es van copiar models d'estruc-

tura d'estat i territorials de l'administració jacobina francesa. La preeminència d'aquests models comença a estar qüestionat i ara es vol seguir altres models europeus federalitzants o autonomistes. I això inclou paradigmes belgues o alemanys. O el cas català amb el procés estatutari, tal com es va encarregar d'explicar el director general de Cooperació al Desenvolupament i Acció Humanitària, David Minoves. Aquest interès creix tant al Marroc com a Argèlia, els dos països on hi ha més preeminència amaziga.

Marroc, pendents del Sàhara Occidental

La població amaziga és predominant sobretot a llocs com el Rif o l'Atles, indrets on les peticions d'autonomia són més elevades. Ara

bé, de moment el govern marroquí encara no ha fet cas de les seves demandes perquè el procés descentralitzador està a la cua de les prioritats. No obstant, els darrers discursos del monarca han permès albirar esclatxes a favor de l'autonomisme, tot i que el principal impediment rau en el cas del Sàhara Occidental. Fins que no se solventi aquest conflicte territorial, serà difícil qualsevol reestructuració del mapa marroquí, tant pel que fa a fronteres exteriors com interiors.

L'experiment cabilenc

La regió de la Cabília a Algèria concentra la major densitat de població amaziga i, alhora, les majors demandes de reconeixement. Curiosament, en aquesta zona s'estan donant processos d'autogestió produïts arran del buit de poder efectuat per l'Estat algerià arran dels fets coneguts com la "Primavera Negra" del 2001, en que van morir 130 joves amazics a mans de les forces armades. Des d'aleshores, l'abandó de la zona per part de les autoritats algerianes ha fet aflorar les assemblees locals que segueixen l'organització tradicional coneguts com "aarchs". A més, des del 2004, també les dones poden participar en la gestió d'aquestes assemblees. Ara bé, falta veure quin serà el resultat final quan l'Estat algerià vulgui recuperar les seves quotes d'autoritat

El Mediterrani, la primera baula de la Cooperació Catalana

F. C. M. - ACCD

Catalunya és una nació mediterrània per excel·lència. Des de fa mil·lenis els intercanvis han estat constants entre totes les ribes de la Mediterrània, en totes direccions. No obstant, des de l'inici de la industrialització de la riba nord, el que havia estat un mar de comunicació s'ha convertit en una barrera. Una situació que va a més. Les diferències econòmiques i polítiques s'han accentuat, sobretot arran de la colonització iniciada el segle XIX i que no va acabar fins a la segona meitat del segle passat.

El veí del Sud més proper, Marroc, és considerat país prioritari de la Cooperació Catalana, mentre que el seu veí, Algèria, és preferent. Tant en un com en l'altre, es proposen accions de foment dels drets humans, d'apoderament de les dones, d'enfortiment del teixit social, de promoció de la cultura amazic i de desenvolupament en diferents sentits. En el cas algerià s'ha de tenir en compte que hi ha una situació de postconflicte violent i per això cal potenciar l'àmbit dels drets humans, la governança democràtica i la construcció de pau.

El dret a l'autodeterminació

Les desigualtats econòmiques i socials estan a l'ordre del dia a la riba

sud i est de la Mediterrània. Però si una cosa caracteritza els voltants d'aquest mar interior és la presència latent de conflictes pendents de solucionar des de fa dècades. El naixement legal del nou Estat d'Israel el 1948 va estroncar l'aparició d'un Estat contemplat per l'ONU, Palestina. Des d'aleshores Palestina ha viscut en un reconeixement oficial, que no oficial, que no li ha permès construir un projecte social per dotar de serveis a la seva ciutadania, una cultura de pau per resoldre els conflictes amb els seus veïns i un estatus polític reconegut internacionalment que li permeti defensar els seus interessos.

Aquesta situació ha fet que la població palestina hagi viscut partida en diferents àmbits: dins de l'Estat israelià, a Gaza, a Cisjordània i a l'exili. A les difícils condicions de vida dels habitants de Gaza i Cisjordània cal sumar-hi també la constant ombra de la violència, ja sigui entre faccions palestines o bé entre palestins i israelians, posant en perill la vida de la població civil. Una situació de violència que es fa extensible als camps de refugiats, formats per centenars de milers de persones. Una situació de violència que també viu el Líban, un nou país preferent en el Pla Director, on la presència de la considerable població desplaçada palestina no ha ajudat a la peculiar situació política libanesa caracte-

ritzada pels enfrontaments entre les diferents comunitats que la conformen i a la injerència estrangera.

Una situació similar viu el Sàhara Occidental, un país ocupat pel Marroc des que el 1975 es va retirar l'Estat Espanyol en tant que potència colonial ocupant. Una situació denunciada reiteradament per les Nacions Unides, que ha dictaminat la celebració d'un referèndum d'autodeterminació i té instal·lada una missió sobre el terreny des de fa més de 30 anys, la MINURSO. El Pla Director marca el suport a la població saharauí desplaçada als camps de refugiats de Tindouf (Algèria) i la consolidació de la democràcia en tots els sentits al Sàhara Occidental com un objectiu prioritari per part de la Cooperació Catalana.

El treball per afavorir l'exercici dels drets col·lectius dels pobles no s'acaba a Palestina o al Sàhara Occidental. A banda dels països prioritaris i preferents, el Pla Director té en compte les nacions sense estat, els països en procés de construcció o en conflicte i postconflicte violent que han estat objecte de la nostra solidaritat internacional durant els darrers anys. Aquest seria el cas de Bòsnia i Hercegovina i Kosovo als Balcans, Kurdistan, Txetxènia i Afganistan al Pròxim Orient i a l'Orient Mitjà o Timor Oriental al Sud-est asiàtic

La societat catalana es mobilitza per ajudar als damnificats pel terratrèmol al Perú

CREU ROJA INTERNACIONAL

E. V. - ACCD

Un terratrèmol de 7.9 graus a l'escala de Richter va sacsejar el Perú el 15 d'agost a les 18.40, hora local, (matinada del 16 d'agost per nosaltres) amb el resultat de forts danys sobretot en vivendes i infraestructures de la zona i, segons dades oficials, més de 500 persones mortes i al voltant de 1.100 ferides. S'han xi-

frat, a més, unes 35.000 vivendes destruïdes i una població afectada de més de 100.000 persones. Els districtes més afectats han estat els de Pisco, Ica i Chincha.

Des del primer moment, hi va haver una resposta per part de les autoritats locals i es van mobilitzar recursos a nivell internacional per a donar resposta urgent a l'emergència. Des de Catalunya, aquesta resposta es va coordinar a través del Comitè Català d'Ajut Humanitari d'Emergència (CCAHE), organisme depenent de l'ACCD i en el qual hi ha representació, a part de l'ACCD, d'altres departaments del Govern català –Interior i Salut–, del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (FCCD) –que gestiona la cooperació municipalista- i l'Ajuntament de Barcelona, la Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament, a més d'algunes ONG que treballen en l'àmbit de l'Acció Humanitària (Intermon Oxfam, Creu Roja, Farmamundi).

El CCAHE es va reunir a les següents hores per a avaluar la situació de les zones afectades i va acordar destinar recursos per a intervenir en les fases tant d'emergència i post-emergència com de reconstrucció. L'ACCD va compro-

metre una aportació inicial de 350.000 euros, dels quals 150.000 es destinarien a l'emergència i 200.000 a la fase de reconstrucció a través d'una convocatòria ad hoc oberta a les ONG catalanes i en la qual també hi participarien l'Ajuntament de Barcelona i el FCCD, amb uns 80.000 euros cadascú.

En un primer moment, l'ACCD va acordar fer dos enviaments de material amb Creu Roja, a través del conveni d'Acció Humanitària signat amb aquesta entitat. Una primera remesa amb 2.240 dipòsits d'aigua de 20 litres i 2.200 tendals de plàstic per valor de 45.000 euros per a donar aixopluc a més de 10.000 persones. I un segon enviament de mantes i kits de cuina per valor de 45.000 euros. En aquesta remesa es van remetre 3.000 mantes per cobrir les necessitats immediates de 7.500 persones i 1.000 kits en benefici d'unes altres 5.000. Amb Farmamundi, també mitjançant el conveni d'AH, es va enviar un kit de traumatologia amb medicaments del tipus fèrules i immobilitzadors de cap valorat en 3.000 euros que es va enviar al districte de Castro Virreina.

També en aquesta primera fase d'emergència, l'ACCD va comprometre 50.000 euros a la ONG Ajuda en Ac-

ció per a dur a terme diverses actuacions a les zones afectades pel terratrèmol, especialment les rurals, on es feia més difícil la distribució del material. Ajuda en Acció està actuant en fase d'emergència a les comunitats afectades pel terratrèmol. Altrament, Acció Contra la Fam ha rebut més de 160.000 € per a un projecte de sanejament i distribució d'aigua potable.

Amb aquestes darreres ajudes, la Generalitat haurà destinat un total de 150.000€ a la fase d'emergència. Pel que fa a fase de reconstrucció, s'ha previst inicialment destinar-hi 200.000 euros. "Entenem que les entitats locals que treballen a terreny són les que millor detecten les necessitats de la zona i per això els volem donar suport", diu David Minoves, director general de Cooperació al Desenvolupament i Acció Humanitària de la Generalitat. "És prioritari que l'ajuda que s'envia des de Catalunya no generi més problemes dels que vol solucionar".

Convocatòries d'Acció Humanitària

Per tal de donar resposta a les diferents crisis humanes i situacions de vulnerabilitat arreu del món, l'ACCD fomenta i reforça les iniciatives que es puguin dur a terme des de Catalunya en matèria d'acció humanitària. És així que, mitjançant convenis de col·laboració, es destinen ajuts a entitats especialitzades en aquesta matèria perquè disposin de recursos que els permetin implementar projectes en zones que han patit situacions de crisis

CREU ROJA INTERNACIONAL

GENERALITAT DE CATALUNYA

oblidades o de llarga durada. Aquest any s'han destinat 1.200.000 euros en la convocatòria d'Acció Humanitària amb Creu Roja, Farmaceutics Mundi, Ació Contra la Fam i Metges Sense Fronteres. Així, a partir de la signatura dels convenis, les entitats beneficiades con-

verteixen els recursos obtinguts en propostes d'intervencions concretes en els àmbits per als quals s'ha sol·licitat suport, que desenvoluparan al llarg d'una vigència determinada i en resposta a les necessitats d'emergència de cada moment

Sensibilització

El sindicalisme balcànic construeix ponts entre les diferents comunitats

F. C. M. - ACCD

Les armes han callat, de moment, a la major part dels Balcans i han cedit pas a la paraula. Aquest clima de tranquil·litat es millora des de fa quatre anys gràcies al món sindical del metall de l'antiga Iugoslàvia, que es va trobar el 28 i 29 de juny a Sarajevo.

La IV conferència dels sindicats de treballadors del metall de l'Europa sudoriental va acollir representants de pràcticament tots els països que fins els primers noranta encara formaven part de l'antic règim comunista: Bòsnia i Hercegovina, Cròacia, Eslovènia, Kosovo, Macedònia, Montenegro i Sèrbia. Aquestes trobades serveixen per a posar en comú problemes dels treballadors i treballadores que són generalment similars, i, alhora, esdevenen útils per a poder llimar les diferències que van sorgir durant les èpoques de conflicte.

Els representants dels diferents sindicats van començar a fer aquestes trobades anuals en un lloc ben simbòlic, Prístina, el 2004, la capital de Kosovo. Després van realitzar-se a Ohrid (Macedònia) i a Belgrad. En aquestes reunions només es debaten els punts en comú, els sindicals, i els punts de possible conflicte, els polítics, queden emplaçats a superar-

se per unir la classe treballadora, independentment del país d'origen.

Aquestes conferències compten amb el suport de la Fundació Pau i Solidaritat de Comissions Obreres i de l'ACCD. Per això, s'hi van desplaçar representants del sindicat i de l'administració catalans. El director de l'ACCD, Andreu Felip, va destacar la importància de les trobades sindicals per ajudar en el procés de superació del conflicte i per potenciar els drets sindicals, com una extensió dels drets humans.

Més enllà del sindicalisme

L'equip encapçalat per Felip va aprofitar el desplaçament per trobar-se amb representants institucionals del govern de Bòsnia i Hercegovina, del cantó de Sarajevo, de l'ajuntament de Sábici i per visitar els diferents projectes realitzats per ONGD catalanes i finançats per l'ACCD. Les accions realitzades en aquestes zones de postconflicte s'han centrat en el retorn de refugiats, la nova construcció de vivendes, projectes educatius amb nens i de promoció dels drets de les dones, entre d'altres. Els projectes visitats corresponien a la Fundació Lleida Solidària, amb la seva contrapart bòsnia de la Fundació per a la Democràcia Local, i a Acció Solidària - IGMAN.

F. C. M. - ACCD

Actualment, Bòsnia i Hercegovina ja no està considerat un país prioritari dins el Pla Director gràcies als avenços objectius que s'han produït en aquest país, sobretot pel que fa a l'Índex de Desenvolupament Humà (IDH). Però això no vol dir que l'ACCD deixi d'actuar-hi gràcies a l'especial sensibilitat que es té per l'encara fràgil situació als Balcans

La formació de la ciutadania, prioritari per al Pla Director

F. C. M. - ACCD

Els organismes públics tenen el deure fonamental de servir a la seva ciutadania i, alhora, de mantenir-la informada. Aquest principi serveix tant per al conjunt dels catalans i catalanes com també per a la resta de ciutadans del món que no disposen de les mateixes possibilitats que nosaltres. La Generalitat de Catalunya assumeix les seves responsabilitats vers la seva ciutadania, però també és solidària amb la lluita per eradicar la fam, l'analfabetisme, les malalties i la violència.

La Cooperació Catalana actua als països a on aquestes situacions són presents. Però no es pot actuar només aquí, sinó que també s'ha de fer al Nord. Els ciutadans dels països rics han de ser conscients de quina és la realitat del món actual, on les situacions d'injustícia són el pa de cada dia en moltes zones del planeta. El Pla Director estableix una línia estratègica d'educació i capacitats per a sensibilitzar la ciutadania. Com més gent sàpigui quina és la situació quotidiana de milions de persones, serà més fàcil transformar-la.

Una variant d'aquesta línia és la formació i capacitació dels actors catalans en cooperació al desenvolupament i l'altra és millorar el coneixement de la ciutadania.

Educar els actors

Una millor formació garanteix una millor eficiència de la Cooperació Catalana. L'amateurisme i la bona voluntat no són garants de què l'ajuda que s'ofereix als països tingui viabilitat. L'actuar de manera professional i amb coneixement de causa garanteix l'efectivitat de l'acció. No es pot actuar en un país sense experiència prèvia i sense coneixements d'aquests. La Cooperació Catalana ha de garantir sempre rigorositat i eficiència.

Per això es tracta que els voluntaris, els cooperants, els estudiants i tots els actors implicats estiguin plenament capacitats per a tirar endavant els projectes de la Cooperació Catalana en tots els àmbits. Per a què l'ajut sigui eficaç, s'han de combinar els recursos suficients amb la qualitat i la coherència de les actuacions dels diversos actors.

La celebració de cursos monogràfics, de conferències, d'intercanvis i d'altres són importants per a què els diferents actors pugin un esglaó en la seva capacitació. Tot sempre amb l'objectiu clar de millorar la cooperació al desenvolupament. Els nostres cooperants han de conèixer perfectament la realitat del lloc on volen incidir i, simultàniament, han de saber quina és la millor manera de transformar la realitat.

Conscienciar la població

Fer realitat els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni, lluitar contra el canvi climàtic o portar la pau i la democràcia al món no són només responsabilitat de les administracions públiques. La societat civil és bàsica per a millorar el món. És imprescindible tant per la seva capacitat de mobilització com per la possibilitat que té d'incidir en les polítiques públiques.

Catalunya gaudeix d'una llarga tradició en associacions i en moviments cívics des del segle XIX. Són milers les persones que participen activament en organitzacions no governamentals. Però mai n'hi ha prou.

No es tracta només que tothom col·labori amb ONG. La principal acció rau en què la població estigui conscienciada i esdevingui un actor constant. Per això la sensibilització abarca accions com fer conèixer què és el comerç just, la banca ètica o escollir la millor ONG per a les nostres sensibilitats. Comprar un producte sabent que el productor del Sud rep el preu correcte o contractar un producte financer que no inverteix en armes són accions que tots podem fer.

Una població conscienciada permet que cadascú aportï el seu granet de sorra per fer un món més just

BREUS

El conveni, signat pel director de l'ACCD, Andreu Felip, i el coordinador nacional d'Unió de Pagesos, Joan Caball, està dirigit a garantir la continuïtat d'un programa de desenvolupament de les comunitats d'origen dels temporers que fan la campanya agrària de Catalunya. El programa en qüestió ofereix cursos per als treballadors temporers com a agents de codesenvolupament amb l'objectiu de promoure projectes per a la millora de les condicions de vida als seus pobles d'origen. En concret, es divulguen les bases per a impulsar i emprendre projectes productius locals a les comunitats d'origen, la creació d'empreses, el desenvolupament local, el cooperativisme i el comerç just.

L'ACCD i UP col·laboren per ajudar a les comunitats d'origen dels temporers

cies i debats sobre com estan condicionats els fenòmens de la immigració i les necessitats d'una nova convivència ciutadana intercultural. Mitjançant aquestes jornades, segons el director de l'ACCD, "s'atén a la realitat més propera de les persones cap a una transformació social, oferint eines, instruments i metodologies d'intervenció en l'àmbit social i educatiu". L'ACCD hi ha donat suport en les últimes edicions.

La 22 edició de la Universitat Internacional de la Pau se centra en els processos de pau

El recent fracàs de les converses per a la pacificació a Euskal Herria no ha de fer oblidar que la pau encara és també deficitària a desenes de llocs del planeta: Darfur, Congo, Filipines, Iraq, Afganistan, Colòmbia i molts altres llocs de pràcticament tots els continents. D'això se'n van encarregar de recordar-ho les diferents ponències celebrades a Sant Cugat del Vallès del 12 al 18 de juliol, aprofitant la celebració de la 22 edició de la Universitat Internacional de la Pau. Al llarg del curs es van posar sobre la taula qüestions com la prevenció i la resolució de conflictes, el paper de les víctimes, el paper dels mitjans de comunicació, la impunitat dels botxins, la reconciliació entre les parts, la justícia transnacional i la perspectiva de gènere en els processos de pau. Les jornades compten amb el suport de l'ACCD.

Dinàmiques socials i lògiques econòmiques a l'Àfrica

Els primers dies de juliol, l'Auditori de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona va acollir les jornades Dinàmiques socials, lògiques econòmiques a l'Àfrica, organitzades pel Centre d'Estudis Africans amb la col·laboració de l'ACCD. Va ser el punt de trobada d'experts africans en activitats de formació i sensibilització a Catalunya que van fomentar el debat al voltant de l'economia solidària, activitats econòmiques tradicionals, comerç i globalització, entre d'altres, com a eixos fonamentals per a entendre les relacions socioeconòmiques dels països de l'Àfrica. Aquestes jor-

nades, finançades en part de l'ACCD, s'emmarquen en el programa de formació i sensibilització sobre l'Àfrica Subsahariana i la cooperació al Continent Africà.

Girona celebra la seva 17 Setmana Intercultural

La Setmana Intercultural de Girona és un esdeveniment anual de reflexió, d'intercanvi d'experiències i d'aprenentatge teòric i metodològic en l'àmbit de la immigració i la interculturalitat, així com un espai de sensibilització pels tècnics, professionals, voluntaris i ciutadans i ciutadanes que treballen en aquest sector. Enguany, coincidint amb la setmana del 2 al 8 de juliol, els participants van assistir a ponèn-

Cultura solidària

Les regles econòmiques del joc en el món capitalista no sempre són clares, constants i previsibles. O almenys molts no les compleixen o no fan servir la mateixa mesura en funció de la situació. En el cas dels intercanvis entre els diferents països sempre s'ha produït un clar desequilibri que sempre ha tendit a beneficiar el Nord en detriment del Sud. Stiglitz proposa que d'una vegada per totes es mostrin totes les cartes i que tothom, ric i pobre, jugui sempre amb les mateixes armes en el joc del comerç internacional de béns i serveis. El comerç

just no és només una cosa que afecta a petits productors de països del Sud, és un concepte que s'ha de traslladar a tota l'economia global ja que la situació actual no fa més que perpetuar l'actual subdesenvolupament.

Els subsidis agrícoles al Nord, les pràctiques de dúmping de les grans multinacionals, els monopolis productius, els monocultius dedicats exclusivament a l'exportació són els dimonis a foragitar per poder donar oportunitats en el sistema econòmic actual.

Com podem fer funcionar la globalització

**Joseph Stiglitz
Empúries**

Concerts solidaris a l'Ateneu Barcelonès

La música pot ser un bon altaveu de la defensa dels drets humans. És una de les millors eines de conscienciació social que hi pugui haver. Per això Amnistia Internacional ha previst concerts solidaris per a tots els divendres fins al setembre inclòs. El Jardí Romàntic de l'Ateneu Barcelonès és l'espai que acull els concerts amb grups de diferents continents.

"Refugiats. Vides en trànsit" al Caixafòrum

Una de les nacions sense estat més grans del món format per milions d'apàtrides. Així podríem definir el col·lectiu dels refugiats mundials, persones desplaçades que viuen en un permanent estat d'incertesa. Molts ja no abandonen aquesta condició una vegada adoptada. És més, hi ha gent que neix i viu tota la seva vida en un camp de refugiats. Les fotografies fetes per Sergi Càmera ens mostren el dia a dia dels refugiats ruandesos.

biblioteca.udg.edu/fons_especials/cooperacio/index.asp

Més de 3.000 recursos formen part del Fons del Centre de Recursos per la Pau i la Solidaritat. Aquest volum d'informació obert al sector està gestionat pel Centre de Recursos per la Pau i la Solidaritat (CeDRe) de la Coordinadora d'ONGD Solidàries de les Comarques Gironines i l'Alt Maresme i per la Biblioteca de la UdG. Aquesta web compta amb el suport de l'ACCD.

Ladenúnc!a

FOTO: FARMAMUNDI
LLOC: IMZOUEN - MARROC